

Spis treści

INSTRUKCJA OBSŁUGI

Wykaz skrótów	11
Nowoczesność: szkic pożytecznej bibliografii w języku polskim	12

POLSKA LITERATURA NOWOCZESNA

Wstępne ustalenia	17
Historia literatury jako jej interpretacja	20
Kryzys modernizmu	21
Literatura i rzeczywistość	23
Dwie rewolucje	27
Sztuka jako poznanie	29
Garderoba duszy	31
Podmiot i życie	36
Dwie nowoczesności	39
Trzecia nowoczesność	42
Zdrowy rozsądek i subwersja	45
Doświadczenie literackie	48
Prywatne obowiązki	52
Co to jest krytyczna nowoczesność?	54
Przeciwko ekonomii	60
Rozluźnienie tkanki rzeczywistości	63

EKSKURS O INTERPRETACJI

66

KOMENTARZ DO BRAKU ILUSTRACJI

75

LEŚMIAN POEZJA I NICOŚĆ

Znikomek	83
„Widzę poprzez śpiew”	88
Zziemszczanie	92
Rytm jako światopogląd	95
Mowa niewymienna	97
Poezja absolutna	100
Poetycka fenomenologia	103
Alegorie czy symbole?	108
„Nie widać nic, a – widać”	110
Nagłość	113
Natura? Tak, ale jaka?	114
Dziejba	116
Byt i niebyt	120
Inna nicość	122
Wzorzyste zagadki niebytu	124
„Cudny niebyt dziewczyszyn”	125
Puste niebo?	127
Sztuka przeciw zbawieniu	129
Istnienie wybrakowane	133
Filozofia umierania	137
Słownik	143
Bibliografia komentowana	157

SCHULZ ZA KULISAMI RZECZYWISTOŚCI

„Coś się we mnie popsło”	163
Zrozumieć Schulza	171
Reprezentacja	173
Genialne gryzmoły	175
Prywatna mitologia	178
Noc i nieświadomość	182
Księga blasku	184
Forma i materia	186
Paradoks niewyraźności	188
Pępek ciemności	190
Popłoch arabesek	193
„Zdejmując zasłonę z tajemnic dręczących i upojnych”	198

Antynomia duszy ludzkiej	201
<i>Xięga Bałwochwalcza</i>	203
Mężczyźni i kobiety	208
Gnostyk wyśmiany	211
Język i rzeczywistość	215
Co to jest humanizm?	220
Mgliste fajczarnie fabuł i bajek	222
Poezja i proza	229
Między słowami	233
Dziedzictwo Kratylosa	235
Tożsamość i ekstaza	238
Antyrealizm	242
Restytucja	244
Upadek Księgi	246
Genialna epoka	250
Możliwe i rzeczywiste	252
Katastrofa	255
Ironia i maskarada	260
Ironiczna heterodoksja	264
Zakończenie: Schulz, literatura i kryzys nowoczesności	266
Bibliografia komentowana	269

WITKACY METAFIZYKA I PARODIA

Żywot człowieka melancholijnego	275
Artysta czy teoretyk?	283
Podmiot czyli podstawa	291
Autonomia i ekspresja	293
Podmiot, poezja, powieść	294
Dramat	296
Witkacy: kryzys nowoczesności	297
Zdumienie	303
Tajemnica Istnienia	306
Filozoficzny nadrealizm	307
Sztuka i metafizyka	310
Estetyka nowoczesna	312
Ojcowizna	315
Dziwność i pospolitość	317
Gadanina	319

Sztuczność	322
Stan wyjątkowy	324
Się	325
Esej przeciwko epice	328
Literatura a życie polskie	332
Ja to ktoś inny	335
Paradoks egzystencji	339
Problem maski	342
Depresja i melancholia	352
Pseudonimy i sobowtóry	356
Od melancholii do groteski	360
Od alegorii do groteski	363
Czasy minęły...	367
Potworne istnienie	368
Powieść/potworność	373
Formy czyste i brudne	375
Potworna kolekcja	377
Efekt nierealności	379
Powieść i filozofia	382
Literatura jako parodia	384
Z ukosa	387
Zakończenie. Genialna grafomania, czyli kryzys nowoczesności	391
Bibliografia komentowana	392

PODSUMOWANIE

Na czym polega krytyczna nowoczesność?	397
Indeks nazwisk	405
Indeks rzeczowy	413